

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: „Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (A tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv)”

(COM(2005) 505 final – 2005/0211 (COD))

(2006/C 185/04)

2005. november 29-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 175. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fenti tárgyban.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció véleményét 2006. március 21-én elfogadta. (Előadó: María Candelas Sánchez Miguel).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. április 20–21-én tartott 426. plenáris ülésén (az április 20-i ülésnapon) 137 szavazattal, 3 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt:

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözlöi az irányelvjavaslatot a tengeri környezet védelmére és megőrzésére irányuló tematikus stratégia keretében, mivel véleménye szerint több, már létező jogi intézkedés integrálható az irányelvbe, illetve összehangolható azzal – mindenekelőtt a tengeri környezetvédelmi eljárások tekintetében. Ilyen intézkedés például a vízügyi keretirányelvben kidolgozott szabályozás.

1.2 Az EGSZB az irányelvjavaslatot kritikus szemmel nézve szükségesnek, mindazonáltal hiányosnak tartja. Tengereink és óceánjaink állapota olyan rossz, hogy a már létező tevékenységek megvalósítására és betartásuk ellenőrzésére kötelezőbb erejű lépésekre lenne szükség. A javaslat ráadásul olyan eljárást ír elő, amely egyoldalúan a tengeri környezet állapotára vonatkozik. Ezért az EGSZB úgy véli, hogy a keretirányelv jobban segítené a célok elérését, ha a javaslatba be nem épített szempontokat egy későbbi időpontban széleskörű és átfogó módon integrálnák és továbbfejlesztnék.

1.3 Mivel nem jön létre új jogi, illetve adminisztratív eszköz, sokkal inkább a már meglévő eszközöket hasznosítják, a tagállamokat semmiféle új költség nem terheli, és a bürokrácia sem nő. Ugyanakkor integrálódik a nyilvánosság és az érdekelt felek részvételének és konzultációjának előírt rendszere, ami alapvető annak érdekében, hogy a lakosságot fokozottabban bevonjuk a környezetet érintő kérdésekbe.

1.4 Az EGSZB elő szeretne terjeszteni néhány javaslatot, amelyre véleménye szerint szükség van az irányelvjavaslat tartalmi javításához. Ennélfogva fejtegetéseit az Európai Bizottság az érintett civil társadalom részvételeként is értékelheti.

1.4.1 Elsőként pontosítani és rögzíteni kell, milyen összehangoló és ellenőrző szerepet kap az Európai Bizottság a regionális önkormányzatokkal szemben, amelyek feladata az illetőségi területükhöz tartozó tengeri környezetre vonatkozó célok és végrehajtási intézkedések értékelése és megállapítása. Így minden tengeri régióra egységes és kiegyensúlyozott eljárás lesz jellemző, hiszen ebben az összefüggésben tengereink és óceánjaink határokon átnyúló jellegére is figyelemmel kell lenni. A

központosított koordináció emellett lehetővé tenné lépések foganatosítását olyan harmadik országokban, amelyekben végrehajthatók a közösségi intézkedések, különösen azokban, amelyekkel nemzetközi egyezmények kötik össze az Uniót.

1.4.2 A létező meghatározásokat, mindenekelőtt a jó környezeti állapotnak az általános környezetminőségi mutatók alapján történő meghatározását illetően az EGSZB szükségesnek tartja olyan mennyiségi mutatók bevezetését, amilyenek például a belvizekre vonatkozó vízügyi keretirányelvben találhatók, mivel a tengerek jó állapota nagymértékben a mennyiségtől függ. Minimális környezetvédelmi célként a közlemény azon pontjait lenne célszerű kitűzni, amelyeket jelen vélemény 5.5. pontjában is említünk, mert az irányelvjavaslatban előírt általános eljárási mód fenntartása ronthatja az irányelv egységének eredményességét.

1.4.3 Azon területek meghatározása, amelyeken nem érhető el a környezetvédelmi célok, s amelyek ezért „különleges területnek” számítanak, a félreérthető megfogalmazás miatt a gyakorlatban visszaélésekhez vezethet. Ezért az EGSZB javasolja, hogy a „különleges” státuszt megalapozó okokat és a jóváhagyási eljárást az Európai Bizottság egyértelműen és pontosan határozza meg.

1.5 Végül utalni kell két, a vázolt javaslatok megvalósítása szempontjából rendkívül fontos témára is. Az egyik téma az ERIKA I, II. és III. csomagban korábban megállapított intézkedések haladéktalan alkalmazására vonatkozik, különös tekintettel a következők bevezetésére: kikötői hatáskörök, a tengeri közlekedés felügyeletének transzeurópai hálózata, tagállami felülvizsgálati rendszer létrehozása a hajók regisztrálására, a rejtett termékek (beleértve a vegyi fegyverek, radioaktív termékeket tartalmazó tartályok) felkutatása és számbavétele stb.

1.5.1 Második témaként a tengeri környezet terén végzett kutatást kell feleleveníteni és átültetni a gyakorlatba, hogy az átfogó és jól megalapozott ismeretek alapján pontosan meg lehessen határozni a célokat és a jó környezeti állapot visszaállításához szükséges intézkedések programját. Ebből a szempontból szorosabb kapcsolatra lenne szükség az európai kutatási keretprogrammal.

2. Indokolás

2.1 A jelen javaslattervezet az Európai Bizottság 2002-ben előterjesztett közleményén⁽¹⁾ alapul. Ez a közlemény ökológiai szempontból stratégiát dolgoz ki a tengeri környezet védelméről és megőrzéséről abból a célból, hogy támogassa a tengerek fenntartható használatát, és hogy megőrizze a tengerek ökológiai rendszerét. A 6. környezetvédelmi cselekvési program már utalt arra, hogy szükség van a tengeri környezet védelmére és megőrzésére szolgáló intézkedésekre, és egyértelműen kimondta, hogy az európai tengerek és óceánok fenntartható használata biztosításának célját nem lehet önmagukban álló intézkedésekkel elérni. Nyilvánvalóvá vált, hogy sürgősen szükség van a gyors cselekvésre, mivel számos, a 6. környezetvédelmi cselekvési program kidolgozásakor felismert veszély valós fenyegetéssé vált, mégpedig a legborúlátóbb jóságot is felülmúló mértékben⁽²⁾.

2.2 Az említett közleményben javasolt stratégia kiindulási pontja az európai tengeri környezet állapota, amely az éghajlati változások hatásai, a tengerek veszélyes anyagok általi szennyezése, a kereskedelmi halászat, a tengerek eutrofizációja, illetve a nem őshonos fajok veszélyes betelepítése miatt jelentősen romlott. A további, intézményi jellegű akadályokat tekintve (ilyenek például a tagállamok kizárólagos illetősége a területi vízeken, a harmadik országokra hatással levő, illetve számos nehezen végrehajtható és ellenőrizhető megegyező tartalmú nemzetközi egyezmények megléte⁽³⁾) nyilvánvaló, hogy ezt a stratégiát a felismert akadályok ellenére ki kell dolgozni.

2.3 Legutóbb, jelen irányelvjavaslattal egy időben egy másik közlemény is megjelent⁽⁴⁾, amellyel kapcsolatban az EGSZB nem kapott felkérést, és amely bejelenti a tengervédelmi stratégiáról szóló zöld könyv kiadását. Fontos, hogy az Európai Bizottság tudomásul vegye véleményeink tartalmát és az azokban megfogalmazott megjegyzéseket. Ennek érdekében az lenne a legjobb, ha új felkérésre kerülne sor, amely hivatkozik az EGSZB szakértelmére és véleményeire a tengeri környezetet érintő politikák (halászat, szállítás, szénhidrogének stb.) vonatkozásában. Az EGSZB-nek mint a civil társadalom képviselőjének érdekében áll, hogy állást foglaljon a fentiek tekintetében.

3. A javaslatok összefoglalása

3.1 A vizsgálandó irányelvjavaslat eszköz a tengeri környezet megőrzését és védelmét szolgáló stratégia végrehajtására. Tekintetbe veszi a nemzetközi egyezményeket is, mindegyik az Európai Bizottság és a tagállamok által az Egyesült

⁽¹⁾ COM(2002) 539 final – Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Út a tengeri környezet védelmére és megőrzésére irányuló stratégiához

⁽²⁾ Ezt mélyrehatóan kifejti a következő vélemény: HL C 133., 2003.6.6. – Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: „Út a tengeri környezet védelmére és megőrzésére irányuló stratégiához”. (Előadó: María Candelas Sánchez Miguel)

⁽³⁾ A fenntartható fejlődésről rendezett johannesburgi csúcstalálkozón (2002. augusztus 26 – szeptember 4.) az I–IV. fejezetbe egyezményeket építettek bele az óceánokról és tengerekről, a halászatról, a tengerek szennyezéséről és a kutatásról. Lásd a következő véleményt: HL C 133., 2003.6.6.

⁽⁴⁾ COM(2005) 505 final, 2005.10.14.

Nemzetek Szervezetének keretében aláírt egyezményt⁽⁵⁾ és a regionális egyezményeket⁽⁶⁾. A tárgyalat irányelvjavaslat ezen egyezmények céljainak elérését szolgálja.

3.2 Az irányelvjavaslat öt fejezetre tagolódik. Az első fejezet az általános rendelkezéseket mutatja be, amelyek a következőket rögzítik: a tárgyat (1. cikk), a hatályt (2. cikk), a tengeri régiókat és alterületeket (3. cikk), a tengervédelmi stratégiákat (4. cikk), a tagállamok közötti egyeztetésre és együttműködésre vonatkozó normákat (5. cikk), valamint az illetékes hatóságokat (6. cikk).

3.3 E fejezet vonatkozásában mindenekelőtt a tengervédelmi stratégiákról szóló 4. cikk tartalmára utalunk. A tagállamoknak minden érintett tengeri régióra vonatkozóan tengervédelmi stratégiát kell kidolgozniuk, amely legalábbis a következőket tartalmazza:

- kezdeti értékelés a felségvizek jelenlegi környezeti állapotáról és az emberi tevékenységek erre gyakorolt hatásáról;
- a jó környezeti állapot mutatóinak meghatározása;
- környezetvédelmi célok megállapítása;
- felügyeleti program létrehozása és alkalmazása a folyamatos értékelésnek és a célok rendszeres felülvizsgálatának biztosítása érdekében;

Ezen túlmenően legkésőbb 2016-ig ki kell alakítani egy intézkedéscsomagot, amelynek célja a jó környezeti állapot elérése.

3.4 A második és harmadik fejezet kidolgozza a tengervédelmi stratégiákat. A második fejezet a tengervédelmi stratégia kialakításához szükséges normákat, a harmadik fejezet az intézkedéscsomagokat tartalmazza.

3.4.1 **A tengervédelmi stratégiák kialakításának kiindulópontjaként** a tagállamok elvégzik európai felségvizeik állapotának kezdeti értékelését (7. cikk), amelynek több elemet kell tartalmaznia. Kulcsfontosságú a területek használatának gazdasági és szociális elemzése, valamint a tengeri környezet állapotromlásának költségvonzata. A dokumentum a továbbiakban meghatározza a jó környezeti állapotot (8. cikk és II. melléklet), kitűzi a környezetvédelmi célokat (9. cikk és III. melléklet), végül rögzíti a felügyeleti programot (10. cikk és II., illetve IV. melléklet) és a jóváhagyás (11. melléklet) kidolgozását.

⁽⁵⁾ Az Egyesült Nemzetek Szervezetének tengerjogi egyezménye (UNCLOS), amely a Tanács 98/392/EG számú, 1998. március 23-i határozatával került elfogadásra.

⁽⁶⁾ Egyezmény a Keleti-tenger környezetének védelméről, 94/157/EK határozat; Egyezmény az Észak-atlanti tengeri környezet védelméről, 98/249/EK határozat; Egyezmény a Földközi-tenger szennyezéstől való védelméről, a 77/585/EGK határozat 1995-ben módosított változata.

3.4.2 A III. fejezet meghatározza azokat az **intézkedéscsomagokat**, amelyeket a tagállamoknak – a jó környezeti állapot elérése érdekében – végre kell hajtaniuk felségvizeiken (12. cikk és V. melléklet). Az Európai Bizottság a kezdeti értékelés alapján tájékoztatni is kell az intézkedéscsomagokról (14. cikk). A Bizottság ezt követően hagyja jóvá a csomagot (15. cikk) és a különleges területekre vonatkozó *ad hoc* intézkedéseket (13. cikk).

3.5 A IV. fejezet meghatározza az érintett tengeri régiókra vonatkozó tengervédelmi stratégiák időszerűségét elősegítő rendelkezéseket (16. cikk), valamint az időközi jelentés három éven belül történő bemutatását (17. cikk). Feltétlenül ki kell emelni a 18. cikket, amely a 2003/35/EK irányelvvel összhangban rendelkezéseket tartalmaz a nyilvános konzultációról és köztájékoztatásról. Emellett utalunk az Európai Bizottság azon kötelezettségére, miszerint értékelő jelentéseket készít az irányelv végrehajtásáról (19. cikk) és az irányelvet a hatálybalépés időpontjától számított 15 év múlva felülvizsgálja.

3.6 Az utolsó, V. fejezet technikai rendelkezéseket tartalmaz, utalva mindenekelőtt a vonatkozó melléletekre (21. cikk) és az Európai Bizottság munkáját segítő bizottságra (22. cikk).

4. Általános megjegyzések

4.1 A szóban forgó irányelvjavaslatot az Európai Bizottság a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett közleményével összefüggésben részletesen meg kell vitatni – lásd az Európai Bizottság már említett közleményét a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: „Út a tengeri környezet védelmére és megőrzésére irányuló stratégiához” és az EGSZB ebben a tárgyban alkotott véleményét (CESE 578/2003). A közlemény a következőkre összpontosít:

- a tagállamok egyéni intézkedései és a közösségi tengerek esetében nem mutatható ki a kívánt kedvező hatás a tengeri környezetre, sőt: ennek állapota folyamatosan romlik;
- a vizek állapotának nincs hatékony, nemzeti szintű felügyelete;
- a tengeri környezetre vonatkozó tudományos ismeretek nem kielégítőek, és elkötelezettebb kutatást tesznek szükségessé;
- az elemek és célok meghatározása a tengeri környezet védelmét és helyreállítását célzó nélkülözhetetlen stratégiára vonatkozólag kielégítő; a dokumentum 23 lehetséges intézkedést javasol.

4.2 Az EGSZB véleménye a következő szempontokat vizsgálja meg:

- a) A közlemény első lépésnek tekinthető a tengeri környezet védelmét és visszaállítását szolgáló főbb teendők bevezetése felé;

b) hiányzik azonban a világos és hathatós – például a vízügyi keretirányelvben kidolgozott szabályozáshoz hasonló – eljárás;

c) ennek az – ökológiai rendszereken alapuló – eljárásnak különféle rendelkezéseket kellene tartalmaznia, például a „tengeri környezet jó környezeti állapotával”, a tengeri környezet övezetekre való felosztásával, illetve a hatóságok közötti koordináció feltételeinek és mechanizmusainak meghatározásával kapcsolatban.

4.3 Ami az iménteket illeti: adott értelmezésben az EGSZB-vélemény több fontos eleme beépült az irányelvbe, és cselekvési eljárás született a vízügyi keretirányelv szabályozásának mintájára. Találhatók mindazonáltal alapvető különbségek is, méghozzá az Európai Bizottság, a tagállamok és az eljárásban részt vevő különféle elemek szervezeteinek szerepével kapcsolatban. Ezen különbségek okainak és előnyeinek kifejtése azonban nem kielégítő, ráadásul az irányelv súlyos ellentmondásokat is tartalmaz, például:

a) a közlemény kifejti az egyéni intézkedések és az egységes keret hiányosságait, az irányelvjavaslat mégis fenntartja ezt az eljárást;

b) a közlemény kimerítően meghatározza az elemeket, a célokat és az intézkedéseket, az irányelvjavaslat azonban csak csekély mértékben veszi figyelembe ezeket a tényezőket.

4.4 Az EGSZB véleménye szerint az irányelvjavaslat

a) a felségvizeken túlnyúló tengeri környezet helyreállításának és védelmének az Európai Unió számára fontos kérdése szempontjából szükséges, de nem kielégítő;

b) jó kiindulási pont, amelynek számos fontos szempontját még differenciálni kell;

c) nem teljes, ezért szükség van újabb pontok utólagos kidolgozására. Ezeket be kell építeni a javaslatba, hogy a keretirányelv rendelkezzen a szükséges hatókörrel és mélységgel.

4.5 A végrehajtás szinte kizárólag a tagállamok hatásköre, az intézkedések kialakításában pedig az Európai Bizottság illetékes. A tagállamok tájékoztatják az Európai Bizottságot, amely *értelemszerűen* jóváhagyja vagy elutasítja a környezeti állapot meghatározását, a környezetvédelmi célokat, a mutatókat, a felügyeleti tervet és a különleges területekre vonatkozó intézkedéscsomagot.

4.6 Nem jönnek létre új jogi vagy adminisztratív eszközök, inkább a közösségi szinten már létező eszközök, illetve az Európai Unió által aláírt nemzetközi egyezményekben megállapított eszközök kerülnek alkalmazásra.

4.7 A dokumentum kifejti, milyen módon kell biztosítani az EU összes tagállamában a nyilvánosság és az érdekelt felek aktív részvételét.

5. Részletes megjegyzések

5.1 A széleskörű európai rendelkezések (vízügyi keret-irányelv, az integrált szennyezés-megelőzésről és csökkentésről szóló IPPC-irányelv) tagállami végrehajtásának tapasztalatai azt mutatják, hogy az Európai Bizottságnak nemcsak a felügyelet vonatkozásában kell fontos szerepet vállalnia, hanem a szubszidiaritás elvének figyelembevételével az egyes államok támogatására irányuló intézkedések összehangolása és központosítása terén is. Ennek érdekében az Európai Bizottságnak saját vezetésével olyan fórumot kellene létrehoznia a régiókért és tengeri területekért felelős hatóságok részére, amelyen részt vesznek az adott területen nagy tapasztalattal rendelkező tudományos intézmények érdekelt felei, valamint a halászati politikáért és a radioaktív nuklidokért felelős hatóságok.

5.2 Ezért az irányelvjavaslatba nem elég felvenni a javasolt kezdeti értékeléssel kapcsolatos tájékoztatói és jóváhagyási kötelezettséget, a jó környezeti állapot ismérveit, a környezetvédelmi célokat, a felügyeleti programot és az intézkedéscsomagot – beleértve a különleges területekre vonatkozó ad hoc intézkedéseket is –, hanem rögzíteni kell benne az esetleges elutasítás esetén alkalmazandó eljárást, illetve annak határidejét is. Az eljárásnak gondoskodnia kell az érdekelt felek és a nyilvánosság aktív részvételéről, és fontos, hogy megfelelően ösztönző elemeket tartalmazzon.

5.3 A kezdeti értékelés jellemzőit a II. melléklet részletezi. A „Terhelések és hatások” táblázatban az irányelvjavaslatot megelőző közlemény értelmében meg kellene határozni az emberi tevékenységből származó (antropogén) szennyezés forrásait, ezek összefüggéseit a terhelésekkel és hatásokkal, valamint a tengeri környezet védelmét szolgáló elemekkel és célokkal, hogy a tevékenységeket és a stratégia szakpolitikai intézkedéseit ennek megfelelően lehessen kialakítani.

5.4 A „jó környezeti állapot” és „a tengeri környezet környezeti állapotának” jellemzőit általános környezetminőségi mutatók, valamint részletes követelmények és normák alapján állapítják meg. Célszerű lenne azonban, ha mennyiségi mutatók is szerepet kapnának, mivel ez a jellemző nélkülözhetetlen olyan változók mutatóinak esetében, amelyek mind a kezdeti értékelésre, mind pedig a jó környezeti állapotra vonatkozhatnak. A változók utókövetésére a felügyeleti programokban mennyiségi irányértékekre (mint például a fitoplankton-sűrűség) is szükség van.

5.5 A III. melléklet 9. cikke túlságosan általános feltételek alapján határozza meg a környezetvédelmi célokat. Hasznos lenne minimális elemeket és célokat megállapítani, figyelembe véve legalábbis a 2002. évi közlemény következő pontjait:

- a biológiai sokféleség csökkenése és az élőhelyek tönkretérése;
- veszélyes anyagok;
- eutrofizáció;
- radioaktív nuklidok;

- krónikus olajszennyezés;
- hulladék;
- tengeri forgalom;
- egészség és környezet;
- éghajlatváltozás.

5.6 Az intézkedéscsomagnak (12. cikk, IV. melléklet) tartalmaznia kell legalábbis azokat az intézkedéseket, amelyek az európai jogszabályok értelmében kötelezők, különös tekintettel a parti vizekre. Az ezekre a vizekre irányuló cselekvési program igyekszik elkerülni az iménti pontban felsorolt különféle szennyező tényezők által okozott károkat. Ezen túlmenően azokat az intézkedéseket is tartalmaznia kell, amelyek a nemzetközi egyezmények és megállapodások értelmében kötelezők, valamint a tengeri környezet állapotromlásának csökkentését szolgáló, a különleges területekre vonatkozó *ad hoc* intézkedéseket. Ennek előnye, hogy a csomag így egybefogja a különféle rendelkezésekhez és jogi normákhoz sorolt intézkedéseket és tevékenységeket, és megkönnyíti végrehajtásukat

5.6.1 Másrészt el kell kerülni, hogy az intézkedéscsomagok a megadott minimumra korlátozódjanak, hiszen – mint kiderült –, az intézkedések eddig nem voltak elegendők a környezet állapotromlásának megakadályozására, így a tengeri területeken sem segítenek majd sokat a jó környezeti állapot céljának elérésében. Ilyen értelemben rendkívül fontos, hogy a tengerparttal rendelkező államokban szabályos időközönként népszerűsítsék az ökotecnológia bevált gyakorlatait (a környezetkímélő WC-t, a foszfátmentes mosóport, az ütközőövezeteket és korlátozószaktákat a parti területeken stb.).

5.7 Az irányelvjavaslat értelmében a tagállamok körülhatárolhatnak olyan különleges területeket, amelyeken az alább felsorolt okok valamelyike miatt nem lehet elérni a környezetvédelmi célokat:

- a másik tagállam vagy egy harmadik ország tevékenysége vagy passzivitása;
- természeti okok vagy *vis maior*;
- ha a kedvezőtlen környezeti hatásonál jelentősebb „közérdek védelme érdekében tett intézkedés” következtében módosulnak vagy változnak a tengerek fizikai jellemzői.

5.7.1 Ez a megfogalmazás kétértelmű, ezért könnyen félreértelmezhető. Ennélfogva szükség van a következőkre:

1. Az okok világos és pontos meghatározása az alább felsoroltak segítségével:
  - lista készítése a másik tagállam összes olyan tevékenységéről vagy mulasztásáról, amely akadályozhatja a környezetvédelmi célok elérését;
  - a természeti oknak számító események és azon feltételek meghatározása, amelyek alapján megállapítható a *vis maior*;

– a „közérdek” koncepciójának meghatározása.

2. A szóban forgó kivételek jóváhagyási eljárásának megállapítása az Európai Bizottság által, az érdekelt felek és a nyilvánosság bevonásával.

5.8 Az összehangolás és együttműködés kérdéseit tekintve gondolni kell az olyan harmadik országokra is, amelyek határosak tengereinkkel és óceánjainkkal – még hozzá nem csak azokra, amelyek aláírták a nemzetközi egyezményeket. A hatóságok környezetvédelem érdekében az illető országokat jó együttműködésre kellene ösztönözni.

Brüsszel, 2006. április 20.

5.9 Végezetül: az irányelvjavaslat az érdekelt felek és a nyilvánosság bevonását a már meglévő állami rendszereken keresztül irányítja. Az ilyen rendszerek működését azonban számos országban kétségbe vonják; egyes esetekben az átláthatóság hiánya, máskor a kérdések késedelmes megválaszolása vagy az „érdekelt félnek” számító szervezetekkel kapcsolatos bizonytalanság stb. miatt. Ezért fontos, hogy az Európai Bizottság meghatározzon egy olyan tömör és hathatós eljárást, amelynek segítségével felvehető és kezelhető az érdekelt felek, azaz a nyilvánosság panaszai és bejelentései, illetve biztosítható a tájékoztatáshoz, tanácsadáshoz és részvételhez való joguk. Mindezek alapján a jóváhagyási eljárásból – mint már említettük – törölni kellene az „értelemszerűség” szempontját.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény – Tárgy: Az ipari szerkezetváltás kezelése a határokon átnyúló területeken az Európai Unió bővítését követően

(2006/C 185/05)

2005. július 20-án az Európai Unió Tanácsának jövődő osztrák elnöksége úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban: „Az ipari szerkezetváltás kezelése a határokon átnyúló területeken az Európai Unió bővítését követően”

A bizottsági munka előkészítésével megbízott Ipari Szerkezetváltás Konzultatív Bizottsága véleményét 2006. március 22-én elfogadta. (Előadó: Marian Krzaklewski.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2006. április 20–21-én tartott 426. plenáris ülésén (a 2006. április 21-i ülésnapon) 69 szavazattal 2 ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. rész: Az EGSZB következtetéseinek és ajánlásainak összefoglalása

Az osztrák elnökség formálisan felkérte az Ipari Szerkezetváltás Konzultatív Bizottságát (CCMI), hogy készítsen feltáró véleményt a következő tárgyban: *Ipari szerkezetváltás és az EU bővítése: Hatásvizsgálat a határokon átnyúló régiókban.*

Az EGSZB úgy véli, hogy a soron következő elnökség mandátuma alatt fontos meghatározni a „RÉGIÓ” pontos és egyértelmű fogalmát a határokon átnyúló kérdések és az ipar vonatkozásában. Meg kell különböztetni a nem EU-tagállammal határos régiókat, és figyelembe kell venni, hogy a szomszédos állam tagjelölt ország-e vagy sem.

Fontos egyrészt annak meghatározása, hogy hogyan különböztethetjük meg azokat a változásokat, amelyek ezekben a régiókban az 1990-es években mentek végbe, azoktól, amelyek

az EU-csatlakozás következményei, másrészt az ezeken a területeken a csatlakozás előtt és azt követően felhasználásra került közösségi eszközök eredményességének felmérése, továbbá annak meghatározása, hogy a többi régióhoz képest itt mennyi időeltolódással hajtották végre az uniós politikákat.

Az EGSZB megjegyzi, hogy az iparpolitika alkalmazását és fejlesztését a kibővített Európa határokon átnyúló régióiban mindig is jelentősen és talán döntően is befolyásolta az, hogy ezekben a régiókban az érintettek mennyire tudnak hozzáférni az EU strukturális alapjainak erőforrásaihoz. A strukturális alapok szerepének növelése ezekben a régiókban létfontosságú. A határokon átnyúló európai együttműködési csoportosulás (HEECS) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre tett javaslat új lehetőséget jelent e területen. Az EGSZB különös hangsúlyt fektet arra, hogy a gazdasági és társadalmi érdekcsoportokat és a civil társadalom egyéb érintett